

Orzecznictwo dla celów pozarentowych

2010-11-18

Orzekanie o niezdolności do pracy dla celów pozarentowych

Instytucje orzekające

Do orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności dla celów pozarentowych powołane są Powiatowe Zespoły do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności jako organy I instancji oraz Wojewódzkie Zespoły do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności, działające jako II instancja – odwoławcza. Orzekanie o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności jest orzecznictwem dla celów pozarentowych, w celu korzystania z ulg i uprawnień przysługujących na podstawie odrębnych przepisów.

Właściwość miejscową Powiatowego i Wojewódzkiego Zespołu do spraw Orzekania o Niepełnosprawności ustala się według miejsca stałego pobytu osoby zainteresowanej lub dziecka w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności i dowodach osobistych. W przypadku osób bezdomnych, osób przebywających poza miejscem stałego pobytu ponad dwa miesiące ze względów rodzinnych lub zdrowotnych, osób przebywających w zakładach karnych i poprawczych, w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej, właściwość miejscową ustala się według ich miejsca pobytu.

W przypadku osób zameldowanych na terenie Gminy Miejskiej Kraków lub na jej terenie przebywających z powodów wskazanych powyżej, właściwym miejscem jest Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Krakowie funkcjonujący w strukturze Urzędu Miasta Krakowa z siedzibą przy ulicy Stachowicza 18 w Krakowie – tel. 12 616 52 12, fax 12 616 52 14. Zespół przyjmuje osoby zainteresowane w poniedziałek do piątku w godzinach: 7:40 – 15:30.

Druki niezbędne do ubiegania się o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności, stopniu niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności o wskazaniach do ulg i uprawnień, a także legitymacji osoby niepełnosprawnej, udostępniane są osobom zainteresowanym w siedzibie Zespołu lub pobrać je można ze strony Miejskiej Prezentacji Internetowej „Magiczny Kraków” – www.krakow.pl lub strony Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta Krakowa – www.bip.krakow.pl

Siedziba Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności mieści się w Krakowie przy ulicy Olszańskiej 5 (tel. 12 39 21 396), a dziennik podawczy Zespołu znajduje się w siedzibie Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego przy ulicy Basztowej 22 w Krakowie.

Zespół przyjmuje osoby zainteresowane w:
poniedziałek-piątek w godzinach 7:30-15:30

Orzekanie o stopniu niepełnosprawności

Powiatowy Zespół do spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Krakowie wydaje orzeczenia o stopniu niepełnosprawności dla osób po ukończeniu 16 roku życia na wniosek osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego, albo za ich zgodą

na wniosek ośrodka pomocy społecznej.

Wniosek o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności zawiera:

- Dane osobowe osoby zainteresowanej lub dziecka oraz jego przedstawiciela ustawowego lub opiekuna prawnego;
- Adres zamieszkania lub pobytu, serię i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość, nr PESEL;
- Określenie celu, dla którego niezbędne jest uzyskanie orzeczenia;
- Dane dotyczące sytuacji społecznej i zawodowej osoby zainteresowanej lub dziecka;
- Oświadczenia osoby zainteresowanej lub przedstawiciela ustawowego dziecka, opiekuna prawnego o prawdziwości danych zawartych we wniosku.

Do wniosku o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności dołącza się dokumentację medyczną, w tym: zaświadczenie lekarskie o stanie zdrowia zawierające opis stanu zdrowia, rozpoznanie chorób zasadniczych i współistniejących – wydane (nie wcześniej niż na 30 dni przed dniem złożenia wniosku) przez lekarza pod opieką którego osoba zainteresowana lub dziecko pozostaje, a także inne posiadane dokumenty medyczne mogące mieć wpływ na ustalenie stopnia niepełnosprawności.

Wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności następuje na posiedzeniu składu orzekającego po przeprowadzonym uprzednio badaniu lekarskim i rozmowie z psychologiem, doradcą zawodowym, pedagogiem lub pracownikiem socjalnym. Osoba zainteresowana zawiadamiana jest o terminie badania lekarskiego i posiedzenia składu orzekającego listownie, na co najmniej 14 dni przed jego datą, nie później niż w ciągu 1 miesiąca od daty złożenia wniosku, a w przypadku spraw szczególnie skomplikowanych w terminie do dwóch miesięcy od daty złożenia wniosku.

Skład orzekający wydaje orzeczenie o stopniu niepełnosprawności zaliczające osobę zainteresowaną lub dziecko po ukończeniu 16 roku życia do jednego z trzech stopni niepełnosprawności – znacznego, umiarkowanego lub lekkiego albo orzeczenie o nie zaliczeniu do stopnia niepełnosprawności.

Do znacznego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą w celu pełnienia ról społecznych stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych w celu pełnienia ról społecznych.

Do lekkiego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, lub mającą ograniczenia w

pełnieniu ról, dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.

Stopień niepełnosprawności orzekany jest na stałe, – jeżeli według wiedzy medycznej stan zdrowia nie rokuje poprawy, albo na okres, – jeżeli według wiedzy medycznej może nastąpić poprawa stanu zdrowia. Każde orzeczenie o stopniu niepełnosprawności zawiera cyfrowo-literowe określenie symbolu przyczyny niepełnosprawności, a także wskazania dotyczące w szczególności:

- Odpowiedniego zatrudnienia;
- Szkolenia;
- Zatrudnienia w zakładzie aktywności zawodowej;
- Uczestnictwa w terapii zajęciowej;
- Zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze;
- Korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji;
- Konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji;
- Konieczności stałego współudziału opiekuna prawnego dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji;
- Korzystania z karty parkingowej.

Od orzeczenia Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Krakowie, zaliczającego do jednego z trzech stopni niepełnosprawności lub niezaliczającego do stopnia niepełnosprawności przysługuje odwołanie do Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Krakowie, za pośrednictwem Zespołu, który orzeczenie wydał w terminie 14 dni od daty jego odbioru. Z kolei orzeczenie Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Krakowie może być zaskarżone w terminie 30 dni od daty jego doręczenia do Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krakowie.

Postępowanie w sprawach odwoławczych wolne jest od kosztów i opłat sądowych. Na mocy nowelizacji ustawy o Rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych osoba ubiegająca się o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności może zostać skierowana na specjalistyczne badanie do Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności. Możliwe jest również wykonanie badań psychologicznych. Jest to możliwe, jeżeli taka osoba zostanie na nie skierowana przez lekarzy (lub psychologów) będących członkami zespołów orzekających. Wyniki badań przedstawiane są na specjalnym formularzu, do którego dołącza się wydruki komputerowe lub wykonane zdjęcia.

W formularz znajdują się następujące dane:

- Numer ewidencyjny badania;
- Nazwę wojewódzkiego zespołu, w którym wykonaliśmy badanie;
- Imię i nazwisko;
- Numer PESEL lub inny dokument potwierdzający obywatelstwo w przypadku obcokrajowców;

- Datę urodzenia;
- Miejsce zameldowania lub pobytu;
- Datę wykonania badania;
- Wynik badania wraz z opisem;
- Informację o załącznikach;
- Podpis i pieczętkę osoby, która przeprowadziła badanie. Osoba badana może wystąpić o kopię wyników badań, lub w jej imieniu może to zrobić ustawowy przedstawiciel.

Orzekanie o stopniu niepełnosprawności o wskazaniach do ulg i uprawnień Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Krakowie wydaje orzeczenia o stopniu niepełnosprawności o wskazaniach do ulg i uprawnień na wniosek osoby zainteresowanej posiadającej ważne orzeczenie o zaliczeniu do jednej z grup inwalidów lub niezdolności do pracy.

Wniosek o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności o wskazaniach do ulg i uprawnień zawiera:

- Dane osobowe osoby zainteresowanej;
- Adres zamieszkania lub pobytu, serię i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość, nr PESEL;
- Określenie celu, dla którego niezbędne jest uzyskanie orzeczenia;
- Dane dotyczące sytuacji społecznej i zawodowej osoby zainteresowanej;
- Oświadczenia osoby zainteresowanej o prawdziwości danych zawartych we wniosku.

Do wniosku o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności o wskazaniach do ulg i uprawnień dołącza się posiadaną przez osobę zainteresowaną dokumentację medyczną, orzeczenie o inwalidztwie lub niezdolności do pracy oraz inne posiadane dokumenty mogące mieć wpływ na ustalenie wskazań do ulg i uprawnień.

W postępowaniu w sprawach, o których mowa powyżej, stopień niepełnosprawności określa się na podstawie przedłożonych orzeczeń, a wskazania zawarte w orzeczeniu ustala się stosownie do naruszonej sprawności organizmu i ograniczeń funkcjonalnych uzasadniających korzystanie z ulg i uprawnień na podstawie odrębnych przepisów.

Od wydanego przez Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Krakowie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności o wskazaniach do ulg i uprawnień nie przysługuje, zgodnie z obowiązującymi przepisami, odwołanie.

Orzekanie o niepełnosprawności

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Krakowie wydaje orzeczenia o niepełnosprawności dla osób przed ukończeniem 16 roku życia na wniosek przedstawiciela ustawowego dziecka lub jego opiekuna prawnego, albo za ich zgodą na wniosek ośrodka pomocy społecznej.

Wniosek o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności dziecka zawiera:

- Dane osobowe dziecka oraz jego przedstawiciela ustawowego lub opiekuna prawnego;
- Adres zamieszkania lub pobytu, serię i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość, nr PESEL dziecka i jego przedstawiciela ustawowego lub opiekuna prawnego;
- Określenie celu, dla którego niezbędne jest uzyskanie orzeczenia;
- Dane dotyczące sytuacji społecznej i szkolnej dziecka;
- Oświadczenia przedstawiciela ustawowego dziecka lub opiekuna prawnego o prawdziwości danych zawartych we wniosku.

Do wniosku o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności dołącza się dokumentację medyczną, w tym:

- Zaświadczenie lekarskie o stanie zdrowia zawierające opis stanu zdrowia;
 - Rozpoznanie chorób zasadniczych i współistniejących, wydane (nie wcześniej niż na 30 dni przed dniem złożenia wniosku) przez lekarza, pod opieką którego osoba zainteresowana lub dziecko pozostaje, a także inne posiadane dokumenty medyczne mogące mieć wpływ na ustalenie niepełnosprawności;
- oraz
- formularz informacji o uczniu wypełniany przez pedagoga szkolnego lub wychowawcę klasy.

Wydanie orzeczenia o niepełnosprawności następuje na posiedzeniu składu orzekającego po przeprowadzonym uprzednio badaniu lekarskim i badaniu przez psychologa lub pedagoga. Przedstawiciel ustawy dziecka lub opiekun prawny zawiadamiany jest o terminie badania lekarskiego i posiedzenia składu orzekającego listownie, na co najmniej 14 dni przed jego datą, nie później niż w ciągu 1 miesiąca od daty złożenia wniosku, a w przypadku spraw szczególnie skomplikowanych w terminie do dwóch miesięcy od daty złożenia wniosku.

Ocena niepełnosprawności dziecka dokonywana jest na podstawie przewidywanego okresu trwania upośledzenia stanu zdrowia przekraczającego okres 12 miesięcy, niezdolności do zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych takich jak samoobsługa, samodzielne poruszanie się, komunikowanie się z otoczeniem, powodującej konieczność zapewnienia stałej opieki lub pomocy, w sposób przewyższający zakres opieki nad zdrowym dzieckiem w danym wieku, albo znacznego zaburzenia funkcjonowania organizmu, wymagającego systematycznych i częstych zabiegów leczniczych i rehabilitacyjnych w domu i poza domem.

Orzeczenie zaliczające dziecko do osób niepełnosprawnych stanowić może podstawę do uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego i/lub świadczenia pielęgnacyjnego, zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i pomoce techniczne ułatwiające funkcjonowanie, a także korzystania z karty parkingowej.

Od orzeczenia Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Krakowie zaliczającego dziecko do osób niepełnosprawnych przysługuje odwołanie do Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Krakowie, za pośrednictwem Zespołu, który orzeczenie wydał w terminie 14 dni od daty jego

odbioru.

Z kolei orzeczenie Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Krakowie może być zaskarżone w terminie 30 dni od daty jego doręczenia do Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krakowie.

Postępowanie w sprawach odwoławczych wolne jest od kosztów i opłat sądowych.

Legitymacje osoby niepełnosprawnej

Orzeczenia wydawane przez Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Krakowie stanowią podstawę do przyznania ulg i uprawnień przysługujących na podstawie odrębnych przepisów.

Dokumentem potwierdzającym status osoby niepełnosprawnej jest legitymacja osoby niepełnosprawnej wydawana z upoważnienia Prezydenta Miasta Krakowa przez Przewodniczącą lub Sekretarza Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Krakowie.

Wniosek o wydanie legitymacji osoba zainteresowana lub przedstawiciel ustawowy bądź opiekun prawny dziecka składa w Zespole dołączając do niego, w przypadku osób po ukończeniu 16 roku życia – dwa aktualne zdjęcia, kserokopię orzeczenia o stopniu niepełnosprawności lub grupie inwalidzkiej albo orzeczenia lekarza orzecznika ZUS (oryginał orzeczenia i dowód osobisty do wglądu przy składaniu wniosku), a w przypadku osób przed ukończeniem 16 roku życia – kserokopię orzeczenia o niepełnosprawności (oryginał orzeczenia i dowód osobisty przedstawiciela ustawowego dziecka lub opiekuna prawnego do wglądu przy składaniu wniosku).

Na wniosek osoby zainteresowanej, przedstawiciela ustawowego lub opiekuna prawnego dziecka, w legitymacji wpisywany jest symbol przyczyny niepełnosprawności. Legitymacja wydawana jest w ciągu 7 dni od daty złożenia wniosku, a postępowanie w sprawie o jej wydanie jest wolne od opłat.

Elektroniczny Krajowy System Monitoringu

Na mocy najnowszej nowelizacji ustawy o Rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych od 1 stycznia 2007r. wszedł w życie przepis o stworzeniu Elektronicznego Krajowego Systemu Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności.

Znajdą się w nim dane wszystkich osób, które złożyły wniosek o ustalenie niepełnosprawności lub jej stopnia oraz ustawowych przedstawicieli tychże osób. Administratorami tych danych będą odpowiednio Powiatowe i Wojewódzkie Zespoły ds. Orzekania o Niepełnosprawności oraz Pełnomocnik Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych.